

‘Ineens kon hun vader niets meer’

De man van Wieke van Dun (42) kreeg drie jaar geleden een herseninfarct. Samen met haar zoontje schreef ze het boek *Onze pappa kreeg een ongeluk in zijn hoofd*.

MARIEKE MONDEN

Wat is er precies met uw man gebeurd?

“Bijna drie jaar geleden heeft Hugo vanuit het niets een herseninfarct gekregen. Daarbij heeft een propje bloed een ader in de hersenen verstopt, waardoor de hersenen daarachter geen bloed meer kregen. Hij kreeg het infarct op de kamer van onze zoon Jasper, terwijl de jongste op zijn schoot zat. De kinderen waren toen vijf, vier en twee jaar oud. De eerste dagen waren spannend. De druk in zijn schedel werd zo groot dat ze zijn bot hebben gelicht om de zwelling de ruimte te geven. Hij kon helemaal niets meer: niet praten, niet eten, niet uit bed. In het revalidatiecentrum kreeg hij er een bacteriële infectie bij, toen moest hij weer terug naar het AMC. Daarna heeft hij acht maanden in revalidatiecentrum Heliomare gezeten.”

De kinderen waren nog zo jong dat het waarschijnlijk moeilijk uit te leggen was wat er met hun vader was gebeurd?

“Ja, dat was heel lastig. Hugo kon niets meer, maar je zag geen bloed of breuk. En we wisten ook niet hoe hij zou herstellen, dus daar viel ook weinig over te zeggen.”

“Hij viel om vanuit het niets. Ik was er niet bij, de kinderen wel. De jongste zat op zijn schoot toen hij omviel, dus de anderen dachten dat het haar schuld was. Dat was natuurlijk afschuwelijk.”

Wat zijn de handicaps die uw man aan het herseninfarct heeft overgehouden?

“Zijn grootste handicap is afasie, een taal-spraakstoornis. Hij weet de antwoorden op vragen wel in zijn hoofd, maar hij kan vaak niet de goede woorden vinden. Schrijven gaat ook niet. Hugo's gevoel voor timing is veranderd. Hij begint soms net te praten op het moment dat we naar school moeten. Dat gaat natuurlijk niet.”

“Het lijkt alsof hij meer aan de zijlijn staat. Hij was altijd heel spor-

tief, maar hij kan nu net weer een beetje tegen een bal schoppen. Zijn rechterarm doet het niet meer, hij loopt moeilijk. Aan tafel gaan de gesprekken met kleine kinderen heel snel, die zijn voor hem moeilijk om te volgen, laat staan dat hij eraan kan deelnemen. De kinderen hangen erg aan mij. Ik zeg dan wel tegen ze dat ze ook naar papa kunnen gaan.”

Is Hugo ook in zijn gedrag erg veranderd?

“Hij is iets vlakker in zijn emoties. Gelukkig heeft hij zijn humor nog. Hij maakt grapjes waar de kinderen erg om kunnen lachen, of hij trekt een gekke bek. We lachen samen ook wel om de situatie. Als hij er een half uur over doet om iets uit te leggen zeg ik: ‘oh, zeg dat dan meteen.’ Het is een beetje zure humor, maar wel belangrijk.”

“De afasie zal nooit overgaan, maar we merken nog wel vooruitgang. Namen zijn voor hem heel lastig, hij weet tegenwoordig iets vaker de naam van de kinderen.”

Hij werkt niet meer, neem ik aan?

“Hij is volledig afgekeurd. Hij had een baan als consultant in het financieel management bij Conquaestor. Hugo is nu erg afhankelijk van mij. Hij heeft tijdens de revalidatie wel geleerd voor zichzelf te zorgen. Maar hij nam ook een deel van de zorg voor de kinderen op zich, dat deel kreeg ik erbij. En ik ben een soort woordvoerder voor hem, ik maak de afspraken met al zijn hulpverleners en ga er met hem naar toe.”

Voor een jong kind is zijn vader de man die alles kan en dan gebeurt dit. Hoe was zijn terugkeer naar huis?

“Ze dachten ook wel: als papa thuiskomt, is hij beter. Dus toen moest ik ze toch erop voorbereiden dat hij nog niet beter was en dat hij niet beter zou worden. Ik was veel weg en zij waren veel uit logeren of ze hadden oppas. Een nare tijd.”

Het gedrag van de kinderen veranderde ook. Wat merkten jullie aan ze?

“Jasper kreeg boze buien. Die probeerde zichzelf pijn te doen en botvierde zijn agressie ook op mij. Babetje keerde meer in zichzelf, die werd stiller. Feline was twee jaar, die is heel ontwijkend en probeerde erg de clown uit te hangen. Ze zijn allemaal in therapie geweest. Dat heeft ze enorm geholpen.”

“Ik zat ermee dat ze dachten dat het infarct de schuld van de jongste was. Er bleek hier in Haarlem een kinder- en jeugdtraumacentrum te zijn. We hadden individuele en gezamenlijke sessies. Dat ging heel spelenderwijs.”

Wat hebben de kinderen tijdens de therapie geleerd?

“Dat Jasper boos mocht zijn, maar niet door iemand heel hard te slaan. Dat het dan beter is om bijvoorbeeld op een kussen te slaan. Het is ook goed voor kinderen om met iemand anders te praten. Jasper was ook boos op mij omdat ik ook anders ben geworden. Eigenlijk vindt hij dat hij niet boos mag zijn, dus het is fijn als iemand zegt dat dat juist goed is. De middelste is veel sterker, veel steviger geworden. Ze weten nu ook dat het infarct niets met hun zusje te maken had.”

Waarom hebben jullie besloten een voorlichtingsboek voor ouders en kinderen in dezelfde situatie te maken?

“Ik ging op zoek naar boekjes, maar ik kon niet veel vinden. We kregen een folder van een maatschappelijk werker, dat was fijn. Maar ieder herseninfarct is anders, dus wij hadden weer andere problemen. De afasie kwam er bijvoorbeeld niet in voor.”

“Jasper houdt heel erg van werkstukken en boekjes maken, dus ik ben na drie maanden met Jasper onze dagen gaan beschrijven. Hij maakte er tekeningen bij. Na een jaar hebben we het aan onze hulpverleners gegeven. De behandelaar

Wieke van Dun en haar zoon Jasper met het boek dat ze samen maakten: ‘Ik probeer alles positief te bekijken. We doen nu veel meer met zijn vijven dan vroeger.’

FOTO JOHANNES ABELING

van Jasper opperde om het uit te geven. Ik heb na verloop van tijd een uitgever gebeld en in het boek hebben we de ervaringen van de eerste twee jaar beschreven mét tekeningen van Jasper.”

Het boekje is heel persoonlijk, hebben jullie nog overwogen het algemener te maken?

“Wel overwogen, maar niet gedaan. Heel veel gevolgen van een herseninfarct zijn onzichtbaar, door het persoonlijk te maken konden we uitleggen hoe dat bij ons in huis is gegaan. Mensen realiseren zich misschien niet zo makkelijk dat je met die afasie gewoon in een sociaal isolement terecht komt. Hugo is ook veel vaker moe. Het verandert je hele gezinsleven. Hoewel ik blij ben

Het is echt in kindertaal beschreven. ‘Heeft jouw papa ook een helm op?’ is een van de pijnlijke vragen aan de lezers.

“Ja, ja. Dat was omdat er een deel van Hugo's schedel was gelicht. Je wilt natuurlijk niet dat er dan een bal op je hoofd komt. Ik kan mij al die beschreven gebeurtenissen nog heel goed herinneren. Het lijkt ook

dat hij in zijn gedrag niet heel erg is veranderd. Hij is niet lastiger geworden, eerder wat zachter.”

Hoe gaat het nu met jullie?

“Er waren de afgelopen jaren steeds mensen in huis. Voor mij was het fijn, maar Jasper werd er kribbig door. Als er nu hulpverlening nodig is, gaat Hugo er naar toe. We pakken de draad weer op. Hugo brengt Feline, de jongste, regelmatig naar school. Dan zie ik ze lopen, hand in hand, zo zoet. Terwijl Feline in het begin helemaal niets van papa wilde weten. Vroeger waren ze twee handen op een buik, maar iemand die je naam niet weet en de pinda-kaas aangeeft als je de pasta vraagt, dat begrijpt ze natuurlijk niet.”

“Ik vind het belangrijk positieve zaken te benadrukken. We doen nu bijvoorbeeld veel meer met zijn vijven. Hugo had een zware baan, die

was nooit voor acht uur thuis. Ik zie gelukkig ook nog wel dingen van hoe hij was. Maar Hugo vindt het ook vreselijk dat hij niet meer kan werken. Hij accepteert wel de situatie, maar nog niet de gevolgen. Het is moeilijk dat hij zo aan de zijlijn staat. Maar hij klaagt echt nooit.”

Hoe was het voor Hugo om het boek te lezen?

“Het is natuurlijk naar als je leest dat je zoon de oude pap zo mist, maar hij is er nu supertrots op. Als hij er moeite mee had gehad, hadden we het niet uitgegeven. Maar bij ons gaat het nu best goed, hoor. We hebben drie prachtige gezonde kinderen, daar geniet hij enorm van. Hij wil nu wel 88 worden.”

Wieke van Dun: Onze pappa kreeg een ongeluk in zijn hoofd
Niño, €9,90

‘Ze dachten: als papa thuiskomt, is hij beter, toen moest ik ze vertellen dat hij niet meer beter zou worden’